

RIKSDAGEN

Antaget förslag

Riksdagen har antagit det i proposition nr 126/1965 framlagda förslaget om skatterättslig reglering av vissa vinstöverflyttningar inom koncerner m. m. (SOU 1964:29, bev utsk nr 43/1965). De antagna reglerna skall tillämpas första gången vid 1966 års taxering. Se särskild artikel i detta nummer angående nyheter i skattelagstiftningen vid 1966 års taxering. En utförligare redogörelse inflyter därjämte i nästa nummer av tidskriften.

Riksdagens revisorers berättelse år 1965

Revisorerna uppmärksammade bl. a. remissförfarandet i samband med prövningsnämndernas handläggning av besvärsmål och ärenden angående ansökan om avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga.

I detta sammanhang är 77 § 1 st taxeringsförordningen av intresse, vilket lyder:

Hava besvär anförts av skattskyldig eller kommun, skall yttrande avgivas av taxeringsintendent. Innan yttrande inhämtas från taxeringsintendenten, skall, när det icke finnes överflödigt, yttrande infordras från taxeringsnämndens ordförande.

Av intresse är här också följande stadgande i 89 § samma förordning:

Prövningsnämnd skall avgöra mål och ärenden så snart ske kan. Besvär av skattskyldig eller kommun rörande visst års taxering, som inkommit under taxeringsåret, så ock besvär av taxeringsintendent rörande samma års taxering, som inkommit före utgången av därpå följande april månad, skola vara avgjorda senast den 30 juni året näst efter taxeringsåret.

Revisorerna undersökte närmare i vilken omfattning förfarandet med remiss till ordförande i taxeringsnämnd tillämpats i besvärsmål och ärenden angående avdrag för nedsatt skatteförmåga. Sedan revisorerna i detta hänseende begärt upplysning av alla länsstyrelser ävensom uppgifter angående antalet varje månad av prövningsnämnderna avgjorda mål sammanställdes svaren i en tabell, vilken intagits i revisorernas berättelse (del I s 190).

I anslutning till tabellen anförde revisorerna:

Av tabellen framgår att ungefär halva antalet prövningsnämnder remitterar besvärsärenden regelmässigt eller närmast därintill. I övrigt synes omfattningen av remissförfarandet, i den mån den kunnat utläsas ur svaren, variera rätt mycket mellan de olika nämnderna — den är exempelvis i Norrbottens län omkring åt-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:31

ta procent av samtliga besvärsärenden, i Stockholms stad begagnas remiss mera sällan, i Malmöhus län är remissfrekvensen omkring 21,5 procent o. s. v. I andra svar har angivits att ärende remitteras då fråga är om extraavdrag eller om förvärvskällorna jordbruk och rörelse eller då det eljest bedömes vara behövligt.

Vad gäller framställningar om extraavdrag framgår att likaså ungefär halva antalet nämnder, i stort sett desamma som beträffande besvärsärendena, regelmässigt använder remissförfarande. I fem fall tillgripes remiss icke alls eller sällan. I övrigt varierar omfattningen av remisserna mellan omkring hälften och omkring en tredjedel av alla ärenden.

Revisorerna uttalade därefter: Enligt gällande bestämmelser åligger det prövningsnämnd att, innan besvär över taxeringsnämnds beslut avgöres, infordra yttrande från taxeringsnämndens ordförande i de fall detta icke befinnes överflödigt. Ett motsvarande förfaringssätt tillämpas beträffande framställningar om s. k. extraavdrag, d. v. s. särskilt avdrag på grund av nedsatt skatteförmåga, som ingives till prövningsnämnd i annan form än genom besvär. Revisorerna har ansett det vara av intresse att något granska frågan i vilken omfattning detta remissförfarande kommer till användning. Från prövningsnämnderna infordrade uppgifter härom och om det antal ärenden som handlagts av nämnderna under varje månad av verksamhetsåret 1964—1965 har ovan redovisats. Det bör här erinras om att prövningsnämndernas arbete med taxeringarna för ett visst taxeringsår i praktiken pågår fr. o. m. den 1 juli taxeringsåret t. o. m. den 30 juni nästföljande år.

Vid handläggningen av hithörande ärenden inom prövningsnämnd skall, som nyss berörts, särskilt prövas om remiss till ordföranden i vederbörande taxeringsnämnd kan anses behövlig d. v. s. om ordföranden kan beräknas lämna uppgifter av värde för utredningen. Såvitt revisorerna kunnat bedöma är remiss i många fall ändamålsenlig med hänsyn till den särskilda lokal- och personkännedom som en ordförande i taxeringsnämnd får antagas besitta. Även hans kontakter med arbetsgivare och lokala myndigheter på orten och hans möjligheter att företaga besiktning av bostäder och fastigheter m. m. kan vara av värde när det gäller att åstadkomma utredning. Självfallet förekommer ärenden där uppenbara felskrivningar eller andra misstag lett till att besvär anförts och där utredning således ej är erforderlig. Behovet av remiss kan vidare vara beroende av exempelvis hur arbetet i prövningsnämnden är organiserat och vilka resurser nämnden har att genom sina egna tjänstemän taga kontakt med sökandena eller på annat sätt verkställa utredning. En viss variation mellan prövningsnämnderna i fråga om remissfrekvensen synes därför naturlig. De skiljaktigheter härutinnan som visat sig föreligga enligt de av revisorerna införskaffade uppgifterna är emellertid större än som rimligen låter sig förklara av nyssnämnda omständigheter. Omkring halva antalet prövningsnämnder har således endast i liten utsträckning — då det gäller framställningar om extraavdrag ibland icke alls — begagnat sig av möjligheter att remittera.

Av uppgifterna om antalet ärenden som behandlats varje månad under den undersökta perioden framgår att anhopningen av ärenden i slutet av verksamhetsåret i många fall är mycket påtaglig. Detta gäller särskilt prövningsnämnderna

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:31

i Stockholms stad samt Stockholms, Uppsala, Malmöhus, Älvsborgs, Kopparbergs och Norrbottens län. Samtliga dessa nämnder hör till dem där remissförfarandet varit mycket begränsat eller, i fråga om en av ärendegrupperna, icke alls förekommit.

Det synes revisorerna kunna ifrågasättas om denna förskjutning av i flera fall en mycket stor del av arbetsbördan till den tidpunkt då målen och ärendena senast skall vara avgjorda står i god överensstämmelse med stadgandet i 89 § taxeringsförordningen, att avgörandena skall träffas »så snart ske kan». Det torde vidare icke vara osannolikt att i den stora mängd mål och ärenden som behandlas i arbetsperiodens slutskede ingår åtskilliga, vilkas avgörande fördröjts på grund av att de är särskilt komplicerade. Man bör icke bortse från att nu angivna förhållanden kan medföra risk för att önskemålen om grundlighet i målens och ärendenas handläggning icke kan i önskvärd utsträckning tillgodoses under den brådska som blir ofrånkomlig i slutskedet.

Det är icke möjligt för revisorerna att lämna några bestämda anvisningar om hur en jämnare fördelning under året av arbetsbördan lämpligen bör åstadkommas. Av stor betydelse i detta sammanhang torde emellertid vara att utredningarna i ärendena verkställes snabbare än nu ofta synes vara fallet. Revisorerna har på här tidigare anförda skäl kommit till den uppfattningen, att ordförande i taxeringsnämnd i många fall torde kunna verksamt bidraga till att åstadkomma snabbhet och säkerhet i utredningsverksamheten. Revisorerna anser sig därför böra ifrågasätta om icke förfarandet med remiss till ordföranden på sina håll tillämpats i alltför liten utsträckning.

Revisorerna vill avslutningsvis framhålla angelägenheten av att möjligheten till en snabbare handläggning av mål och ärenden hos prövningsnämnderna ägnas skärpt uppmärksamhet och att därvid frågan om en utvidgad användning av förfarandet med remiss till ordförandena i taxeringsnämnderna blir beaktad.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:31